

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer : 781117

Behandeldatum college : 11-02-2025

Collegevoorstel tot het nemen van een gedoogbesluit voor de duur van 2 jaar voor het afwijken van het omgevingsplan m.b.t. het aanmeren van een hotelboot voor de opvang van 70 vluchtelingen.

Inleiding

Dit voorstel is noodzakelijk vanwege de aanhoudende druk op de opvangcapaciteit voor vluchtelingen in Nederland. Overvolle opvanglocaties en ontoereikende voorzieningen hebben geleid tot schrijnende omstandigheden voor asielzoekers. Dit dwingt de gemeente Maassluis om snel en daadkrachtig te handelen, niet alleen om humane opvang te bieden, maar ook om te voldoen aan de opgave die uit de Spreidingswet aan de gemeente is toebedeeld.

Het aanmeren van een hotelboot aan het Hellinggat biedt een tijdelijke, maar doeltreffende oplossing voor de opvang van 70 extra vluchtelingen. Door middel van een gedoogbesluit kan deze opvanglocatie snel operationeel worden gemaakt, terwijl tegelijkertijd wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen, humanitaire normen en de taakstelling die voortvloeit uit de Spreidingswet.

Het moment om te handelen is nú, om verdere overbelasting van het opvangsysteem te voorkomen, recht te doen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente en bij te dragen aan een praktische en humane oplossing voor een urgent probleem, in lijn met de wettelijke spreidingsopgave.

Eerder besluiten en coalitieakkoord

- **Coalitieakkoord 2022-2026:**

Het coalitieakkoord benadrukt de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Maassluis om om te zien naar kwetsbare groepen. Het biedt een duidelijke richting om vluchtelingen op een humane wijze op te vangen en hen te ondersteunen bij integratie in de samenleving. Onder de kernwaarden "samen betrokken het verschil maken" staat dat Maassluis een sociaal en rechtvaardig fundament biedt voor hen die in de knel zitten, waaronder vluchtelingen en statushouders.

- **Eerdere besluiten:**

- **4 oktober 2023:** Vaststelling van het bestuurlijk memo "Convenant Opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders" (zaaknummer 599371). Dit besluit legde de basis voor regionale samenwerking en afstemming inzake vluchtelingenopvang.
- **14 november 2023:** Collegevoorstel goedgekeurd voor de ondertekening van het regionaal convenant inzake opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders. Dit convenant gaf juridische en beleidsmatige ondersteuning voor het uitvoeren van de Spreidingswet en de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïners.
- **18 juni 2024:** Raadsvoorstel aangenomen waarin het college de verantwoordelijkheid neemt voor uitbreiding van de opvangcapaciteit naar 140 asielzoekers. Het voorstel omvatte het bod aan het COA om voor 5 jaar een extra hotelboot aan het Hellinggat of de Noordgeer te plaatsen (zaaknummer 687957).
- **9 juli 2024:** Goedkeuring van de gemeenteraad voor de verlenging van de bestaande opvang op de hotelboot Lady Anne en de plaatsing van een tweede boot aan het Hellinggat. De bestuursovereenkomst met het COA werd uitgebreid met bepalingen over beëindiging bij het wegvallen van de noodzaak of bij overlast

- **9 juli 2024:** Briefwisseling met Van Nieuwpoort Grint en Zand (zaaknummer 823093) waarin afspraken zijn vastgelegd over het gebruik van de kade in het Hellinggat voor het afmeren van een asielboot.

Deze besluiten zijn rechtstreeks relevant voor de totstandkoming van het huidige voorstel en vormen de juridische, beleidsmatige en praktische basis voor de uitvoering ervan.

Inhoud

Het voorstel betreft het verlenen van een gedoogbesluit voor de duur van 2 jaar om tijdelijk af te wijken van het omgevingsplan, zodat een hotelboot met 70 opvangplekken voor vluchtelingen kan aanmeren aan het Hellinggat in Maassluis. Dit biedt een directe oplossing voor de urgente opvangcrisis, terwijl de aanvraag voor een definitieve omgevingsvergunning in behandeling wordt genomen. Alternatieve scenario's, zoals uitbreiding van de bestaande opvanglocatie of het zoeken naar andere locaties binnen Maassluis, zijn onderzocht, maar bleken niet haalbaar vanwege ruimtelijke, financiële en operationele beperkingen. Het gedoogbesluit biedt een juridische basis om snel en effectief te handelen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Argumenten

1. *Dit project draagt bij aan de humane opvang van vluchtelingen.*
Dit voorstel sluit aan bij de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord 2022-2026, om kwetsbare groepen een veilige en humane opvang te bieden. Daarnaast draagt het bij aan de opgave die de gemeente is toebedeeld op basis van de Spreidingswet. Het gedoogbesluit maakt het mogelijk om snel in te spelen op de acute nood aan opvangplekken, zonder langdurige procedures af te wachten, terwijl tegelijkertijd wordt voldaan aan zowel humanitaire als wettelijke verplichtingen.
2. *Het gedoogbesluit voorkomt juridische en financiële risico's.*
Door het gedoogbesluit wordt tijdelijk afgeweken van het omgevingsplan binnen de kaders van de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht. Dit voorkomt dat de gemeente boetes, dwangsommen of juridische procedures riskeert vanwege handelen zonder vergunning.
3. *Het voorstel vergroot de opvangcapaciteit van Maassluis op een flexibele wijze.*
Het gedoogbesluit biedt de gemeente de mogelijkheid om snel 70 extra opvangplekken te realiseren, zonder de noodzaak van permanente ruimtelijke aanpassingen. Dit maakt het voorstel een efficiënte en flexibele oplossing voor de huidige opvangcrisis.
4. *De locatiekeuze is zorgvuldig afgewogen.*
Bij de keuze voor de locatie is een uitgebreide afweging gemaakt tussen meerdere alternatieven binnen Maassluis. Aanvankelijk werd de Burgemeester de Jonghkade voorgesteld als mogelijke ligplaats, maar deze werd na overleg uitgesloten vanwege praktische, nautische en economische bezwaren. Vervolgens zijn twee locaties in de binnenhaven onderzocht:
  1. **Noordgeer:** Hoewel dit een reële optie was, bleek de afstand tot omliggende woningen met slechts 15 meter tot de achtertuinen van bewoners aan de Noorddijk een groot bezwaar. Dit zou een aanzienlijke impact hebben op de privacy van omwonenden.
  2. **Hellinggat:** Deze locatie heeft een grotere afstand tot omliggende bebouwing (circa 60 meter tot de dichtstbijzijnde voorgevels), wat de impact op de leefomgeving aanzienlijk verkleint. Daarnaast biedt het Hellinggat de benodigde ruimte en infrastructuur om de opvang op een verantwoorde manier te faciliteren.

Op basis van deze afweging heeft de gemeenteraad de voorkeur uitgesproken voor het Hellinggat als voorkeurslocatie voor het aanmeren van een hotelboot voor de opvang van 70 vluchtelingen.

Kanttekeningen

1. *De tijdelijke aard van het gedoogbesluit kan leiden tot een nieuwe overweging.*
Indien de definitieve omgevingsvergunning niet binnen de looptijd van het gedoogbesluit (twee jaar) wordt verleend, zal een verlenging noodzakelijk zijn om de opvang voort te kunnen zetten. Dit brengt juridische en bestuurlijke risico's met zich mee, aangezien een nieuw gedoogbesluit opnieuw getoetst moet worden aan de actuele wet- en regelgeving en mogelijk opnieuw beoordeeld moet worden door betrokken instanties.
Om dit risico te beperken, wordt het vergunningentraject zorgvuldig en tijdig doorlopen, met voortdurende afstemming tussen de gemeente en de bevoegde gezagen. Indien blijkt dat de vergunningverlening vertraging oploopt, zal tijdig worden onderzocht welke juridische en beleidsmatige mogelijkheden er zijn voor een verlenging van het gedoogbesluit.
2. *De locatiekeuze van de hotelboot kan leiden tot zorgen bij de omliggende bedrijven over toekomstige activiteiten.*
Uit onderzoek en afstemming blijkt dat de bedrijfsvoering van nabijgelegen bedrijven momenteel niet in het geding is. Er zijn afspraken gemaakt over het gedeelde gebruik van de kade, waardoor operationele beperkingen minimaal zijn. Mocht zich onverhoopt toch een knelpunt voordoen, dan kunnen betrokken partijen contact opnemen met de gemeente.

Financiën

Alle kosten met betrekking tot de opvang van vluchtelingen op de hotelboot worden gedekt door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Er wordt hiervoor een overeenkomst gesloten.

Juridische consequenties

Het gedoogbesluit maakt het juridisch mogelijk om tijdelijk af te wijken van het geldende omgevingsplan. Conform de Omgevingswet is een gedoogbesluit een tijdelijke maatregel waarbij de gemeente toestaat dat een situatie die niet aan de reguliere bestemmingsregels voldoet, voor een bepaalde periode wordt gedoogd.

Bij het verlenen van het gedoogbesluit moet de gemeente voldoen aan de zorgvuldigheidsvereisten van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), wat inhoudt dat de belangen van omwonenden, bedrijven en andere betrokken partijen zorgvuldig worden afgewogen. Echter, op basis van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1356) kunnen tegen een gedoogbeslissing geen rechtsmiddelen worden aangewend, zoals bezwaar of beroep. Het gedoogbesluit is beperkt tot een periode van maximaal twee jaar, in afwachting van een definitieve omgevingsvergunning. Indien deze vergunning niet tijdig wordt verleend, kan het gedoogbesluit juridisch worden verlengd, mits aan de wettelijke procedures wordt voldaan.

Organisatorische consequenties

De organisatie van dit project vereist een intensieve samenwerking tussen interne en externe partijen, evenals een sterke nadruk op communicatie en monitoring om het proces soepel te laten verlopen. Voor de uitvoering van dit project is een multidisciplinair projectteam samengesteld. Dit team omvat medewerkers van de afdelingen ruimtelijke ordening, maatschappelijke ontwikkeling, communicatie, en handhaving. Het team is verantwoordelijk voor de technische voorbereidingen, het beheer van de locatie en de communicatie met betrokken partijen.

De gemeente werkt nauw samen met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), dat verantwoordelijk is voor de operationele aspecten van de opvang. Daarnaast vindt afstemming plaats met aannemers voor technische aanpassingen aan de kade, hulpverleningsdiensten voor de veiligheid van de bewoners en omliggende bedrijven. Het beheer van de locatie, inclusief toezicht op de naleving van regels en afspraken, vraagt extra capaciteit vanuit de gemeente. Er zijn afspraken gemaakt met het

COA over de inzet van beveiliging en beheerpersoneel. De gemeente zal toezien op de naleving van deze afspraken.

Duurzaamheid

De hotelboot is uitgerust met energiezuinige systemen, waaronder LED-verlichting en klimaatregulerende installaties die het energieverbruik minimaliseren. Dit draagt bij aan een lager energieverbruik en vermindert de CO₂-uitstoot. Daarnaast volgt de voedselvoorziening aan boord van de hotelboot de richtlijnen van het Voedingscentrum, met een focus op gezonde en duurzame keuzes. Dit draagt bij aan de bredere duurzaamheidsdoelstellingen en gezondheid van de bewoners.

Communicatie en participatie

Het communicatie- en participatietraject is al voor de besluitvorming in juli 2024 in de gemeenteraad ingezet. Omwonenden van het Hellinggat zijn tijdens een informatieavond geïnformeerd over de opties voor de ligging van de asielboot en hun reacties zijn meegenomen in de besluitvorming. Het voornemen is gecommuniceerd via diverse media, onder meer Maassluise Courant, AD en Omroep Rijnmond berichtten, en de omwonenden zijn via mail op de hoogte gebracht. Er een webpagina op de gemeentelijke site ingericht waarop de vorderingen staan van de totstandkoming van de locatie. Ook vindt er een heel traject van interne communicatie plaats.

Vervolgstappen

Februari 2025: Formele besluitvorming

Februari 2025: Afronding technische aanpassingen en gereedmaking locatie.

Maart 2025: Hotelboot operationeel en bewoners verwelkomen.

Maart 2025 en verder: Doorlopende monitoring, communicatie en voortgang vergunningsaanvraag.